

Mødet den 1. Juni 1933.

Fraværende: Holger Eriksen.

Borgmesteren udtalte nogle Mindeord over afdøde Direktør Rømer og hans Hustru. Hr. Rømer hørte ikke til dem, der deltog i offentlig Arbejde, men levede i det stille, og da han ingen direkte Arvinger havde, var det i hans Testamente bestemt, at hans Formue skal komme Aarhus By tilgode, dels som et Legat for trængende i Forbindelse med en Stiftelse, Rømers Stiftelse, dels til Byens Forskønnelse o. lign. Der var derfor Grund til for Byraadet at bringe Rømer og hans Hustru en Tak, fordi de saaledes havde betænkt Aarhus By, og at mindes dem ved at udtale et: Ære være deres Minde! (Tilslutning!)

1. (J. Nr. 22²—1933). Indenrigsministeriets Godkendelse af Købekontrakt med Direktør N. J. Neerlin.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 22³⁻⁸—1933). Indenrigsministeriets Godkendelse af 6 Købekontrakter med Jernbaneassistent N. Hammer Hansen.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 11²—1933). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Arbejdernes Andelsboligforening.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 129—1933). Svarskrivelse fra Indenrigsministeriet i Anledning af Byraadets Forespørgsel om Forstaaelsen af Bestemmelsen i Købstadkommunallovens § 29, 3. Stk. (Revisorernes Forpligtelse til Foretagelse af Kasseeftersyn.

Følgende Skrivelse forelaa:

»I et hertil indsendt Andragende af 6. d. M. (J. Nr. 129—1933) har Byraadet for Indenrigsministeriet forelagt Spørgsmaalet om, hvorvidt Bestemmelsen i § 29, 3. Stk., i Lov af 25. Marts 1933 om Købstadkommunernes Styrelse vil være at forstaa saaledes, at det paa hviler de valgte kommunale Revisorer mindst een Gang aarligt personligt at foretage et uanmeldt Eftersyn af samtlige kommunale Kasser samtidig, eller om Lovens Regler kan anses at være fyldestgjort ved den i Kommunen hidtil anvendte Ordning, hvorefter Kasseeftersyn har været foretaget af det kommunale Revisionskontor.

Det fremgaar af Sagen, at der i Aarhus Kommune findes 31 Administrationsgrene, der dels har selvstændigt Kasse- og Regnskabsvæsen, dels har Oppebørsler for Kæmnerkassen, men med Afregning til denne, hvorfor et af Revisorerne personligt foretaget Kasseeftersyn, vilde medføre et meget betydeligt Arbejde for disse.

I denne Anledning skulde man tjenstlig melde, at Indenrigsministeriet er af den Formening, at de valgte kommunale Revisorer bør medvirke til og har Ansvar for, at der i hvert Fald een Gang aarligt under deres Ledelse foretages et almindeligt Eftersyn af samtlige kommunale Kasser samtidig, men at Revisorerne efter Omstændighederne vil kunne være beret-

tigede til at benytte sig af Bistand hertil. Spørgsmaalet om, hvilke nærmere Bestemmelser vedrørende Revisionsarbejdets Udførelse der vil være ønskelige under Hensyn til de i Aarhus Kommune herskende særlige Forhold, vil det imidlertid være rettest at optage til Overvejelse ved Udarbejdelsen af den ny Vedtægt for Aarhus Købstadkommune, jfr. § 31, 2. Stk. i Lov af 25. Marts 1933.«

J. C h r. M ø l l e r bemærkede, at det vist blev nødvendigt at faa en anden Ordning, saaledes at de kommunale Revisorer bliver fri for den Forpligtelse, for de vilde næppe vedblive at fungere, hvis de skal staa inde for en saadan Risiko. De burde slippe for dette Ansvar, og Ministeriet syntes ogsaa at pege i den Retning for de store Kommuners Vedkommende.

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at Ministeriet i sin Skrivelse mener, at eet Eftersyn om Aaret kan være tilstrækkeligt. Kommunen havde faste Revisorer, der kunde assistere, og Revisorerne kunde faa den Medhjælp, der var nødvendig. Men Sagen kunde jo tages op, naar Kommunalvedtægten skulde ændres i Henhold til den ny Sociallov.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 131^a—1933). Skrivelse fra Socialministeriet angaaende Kommunens Tilskud fra Statskassen i Henhold til § 6 i Lov af 30. April om Fordeling af Oksekød til Arbejdsløse.

Følgende Skrivelse forelaa:

»Til Dækning af de af Aarhus Kommune i Henhold til § 6 i Lov af 30. April 1933 om midlertidig Hjælp til arbejdsløse afholdte Udgifter til Fordeling af Oksekød til arbejdsløse, der modtager Hjælp i Henhold til Lovens

§ 1, vil Kommunen i Medfør af Lovens § 6, Stk. 2, faa refunderet af Staten et Beløb, der ikke kan overstige 50 Kr. for hver Person indenfor Kommunen, der paa en af Socialministeren fastsat Dato ved et offentligt Arbejdsanvisningskontor stod tilmeldt som ledigt Medlem af en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse og er berettiget til Understøttelse efter denne Lov, d. v. s. efter Lovens § 1.

Ifølge foreløbig Meddelelse fra Arbejdsdirektoratet udgjorde dette Antal paa den af Socialministeren i Henhold til den givne Bemyndigelse fastsatte Dato, nemlig den 5. Maj 1933, for Kommunens Vedkommende ca. 2005.

De for hele Landet modtagne foreløbige Tal har imidlertid vist sig tilsammen væsentligt at overstige det Antal, der forud for Lovens Vedtagelse var regnet med som berettiget til Hjælp i Henhold til Lovens § 1, og det kan derfor ikke anses for udelukket, at det Beløb af 2,1 Mill. Kr., der i Henhold til Lovens § 6, 1. Stk., er stillet til Raadighed for Socialministeren til den omhandlede Fordeling af Oksekød, ikke vil være tilstrækkeligt til, at der af Statskassen kan ydes Refusion til Kommunerne med de i Lovens § 6, 2. Stk., nævnte Maksimumsbeløb, men kun med forholdsmæssigt reducerede Beløb.

Da Ministeriet efter de fra Arbejdsdirektoratet modtagne Oplysninger imidlertid maa nære Tvivl om Rigtigheden af det til Direktoratet indkomne Materiale, har man ment — før en eventuel Reduktion foretages — at maatte kræve Materialet berigtiget, og forinden en saadan Berigtigelse er tilendebragt, vil der derfor ikke af Socialministeriet kunne gives

Oplysning om det nøjagtige Beløb, der vil tilkomme hver enkelt Kommune som Refusion af de omhandlede Udgifter.

Paa nærværende Tidspunkt mener Ministeriet derfor kun at kunne oplyse, at den Kommunen tilkommende Refusion fra Staten i hvert Tilfælde ikke vil blive mindre end 50125 Kr., og at Kommunen derfor foreløbig kan regne med dette Beløb.

Naar de Kommunerne tilkommende Refusionsbeløb er endeligt udregnede, vil Meddelelse herom blive tilstillet de enkelte Kommuner, og passende Forskud vil derefter snarest blive anvist.

Det tilføjes, at nærværende Meddelelse alene vedrører Køduddelingen i Henhold til den fornævnte Lovs § 6, men intet har at gøre med den Fordeling af Oksekød, som Kommunen i Henhold til Lovens § 7, Stk. 2 og 3, kan iværksætte til trængende, der ikke omfattes af den i § 6 omhandlede Ordning. Hvad angaar den nævnte Køduddeling i Henhold til § 7, Stk. 2 og 3, henledes Opmærksomheden paa, at Kommunalbestyrelsen senest den 1. Juni d. A. paa den Kommunen tidligere tilstillede Indberetningsblanket, til Amtet skal sende Oplysning om de af Kommunen i saa Henseende trufne Beslutninger.«

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 71—1933). Skrivelse fra Stiftamtet vedrørende Fundats for Købmand Jul. Philipsons Legat til Fordel for Aarhus Haandværkerforening.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 177—1933). Virksomhedsplan for Aarhus Amts Skolefond i 1933—34.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 189—1933). Indkaldelse til ordinær Generalforsamling i Foreningen af købstadkommunale Elektricitetsværker.

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 23⁵—1933). Beretning om Aarhus Idrætspark i 1932—33.

Toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 179—1933). Meddelelse om Afholdelse af den kommunale Elektro-Installatørprøve.

Toges til Efterretning.

11. (J. Nr. 23⁶—1933). Regnskab for Aarhus Museums historiske Afdeling i 1932—33.

Toges til Efterretning.

12. Regnskab for følgende af Aarhus Haandværkerforening administrerede Legater:

a. (J. Nr. 190²—1933). Læderhandler M. G. Meyers Legat.

b. (J. Nr. 191²—1933). Tømrmester J. Jensen Vroues Legat.

c. (J. Nr. 192¹—1933). Bødkermester Jens Bertelsens Legat.

d. (J. Nr. 193²—1933). Slagtermester Th. Jørgensens Legat.

e. (J. Nr. 194²—1933). Tømrmester Jørgen Jensen Vroues Legat.

f. (J. Nr. 195²—1933). Snedkermester Søren Ørums Legat.

g. (J. Nr. 196²—1933). Købmand C. C. Winthers Legat.

Toges til Efterretning.

13. (J. Nr. 188—1933). Regnskab for Etatsraad Meulengracht og Hustrus Legat i 1932—33.

Toges til Efterretning.

14. (J. Nr. 52—1933). Regnskab for Universitets-Undervisningen i Jylland i 1932—33.

Toges til Efterretning.

15. (J. Nr. 205—1933). Cirkulære fra Socialministeriet angaaende Socialreformen.

C h r. N i e l s e n foreslog, at Udvalget gør Indstilling til Byraadet angaaende Administrationen af Loven og de Underudvalg, som det blev nødvendigt at supplere Udvalget med.

B o r g m e s t e r e n anbefalede at tiltræde Forslaget, saaledes at Forsørgelsesudvalget fremkommer med Forslag om den endelige Ordning af Forholdene med H. t. de mange forskellige Grene, som Socialreformen omfattede.

Tiltraadtes.

16. (J. Nr. 206—1933). Indstilling fra Forsørgelsesudvalget om Bemyndigelse til at foretage Forarbejder til Tilvejebringelse af nødvendige Kontorlokaler efter Socialreformens Ikrafttræden.

Følgende Indstilling forelaa:

»Efter Vedtagelse af Lov Nr. 181 af 20. Maj 1933 om offentlig Forsorg, Lov Nr. 182 af samme Dato om Folkeforsikring, Lov Nr. 183 af samme Dato om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde, og Lov af samme Dato om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring samt Lov Nr. 185 af samme Dato angaaende privat Arbejdsanvisning, hvilket Lovkompleks tilsammen benævnes »Socialreformen«, og som afløser Fattigloven, Aldersrenteloven, Invalideforsikringsloven og en Del andre Understøttelseslove, bliver Forsørgelsesvæsenets Arbejde betydeligt forøget, ja efter alt, hvad man paa nærværende Tidspunkt kan skønne, fordoblet, og det bliver derfor nødvendigt nu at fremskaffe Lokalteter til Administrationen af den sociale Forsorg, som den bliver efter Socialreformen. Denne Forsorg har - som bekendt - indtil nu haft til Huse paa Forsørgelsesanstalten, men

det er ganske udelukket, at der her kan skaffes Plads til Administrationen af Socialreformen, saa meget mindre som denne foranlediger forskellige Forandringer og Udvidelse af Forsørgelsesanstalten, der vil komme til at omfatte Arbejdsanstalt med Forsørgelsesafdeling og Sygeafdeling (der en Tid maa fungere som Plejestiftelse for kronisk syge.)

I den Anledning tillader Udvalget sig at andrage det ærede Byraad om, at der maa blive stillet de nødvendige Lokalteter til Raadighed for det kommende sociale Udvalg til Administration af den sociale Forsorg, idet man skal tillade sig at henvise til, at det tidligere Garnisonssygehus i Valdemarsgade staar tomt, og at der her med forholdsvis smaa Forandringer vil kunne blive Plads til Administrationen, hvorfor man anmoder om, at der straks maa blive stillet en Arkitekt til Udvalgets Raadighed til Udarbejdelse af Planer til Indretningen af Forsorgen.

Man skal tillade sig at oplyse, at efter den nugældende Forsørgelseslovgivning administreres fra Forsørgelsesvæsenets Kontor:

Almindelig Fattighjælp.

Hjælp uden Fattighjælps Virkning til:

Sindssyge,

Døvstumme,

Aandssvage,

Tuberkuløse.

Blinde,

Fortsat Sygekassehjælp,

Hjælp til kronisk syge,

Lægehjælp,

Jordemoderhjælp,

Begravelseshjælp,

Værgeraadsbørn, f. s. v. angaar Kasse- & Regnskabsvæsen (ikke selve Værgeraadsarbejdet med Børns Fjernelse, Tilsyn e. t. c.),

Invalideforsikring (Forskud og Tilskud),
Kontingenthjælp til Sygekasser og Arbejdsløshedskasser,

Aldersrente (Regnskabsvæsen og Korrespondance),

Enkebørnsunderstøttelse (do.)

Endvidere administreres:

1 Forsørgelsesanstalt,

Bispegaarden i Stautrup,

2 Børneoptagelseshjem,

1 Feriekoloni,

1 Politandklinik,

Offentlig Bispisning i Vintermaanederne,

1 kommunalt Herberg,

2 Enkeboliger,

ca. 200 Frihaver.

Forsørgelsesvæsenets Klientel var i sidste Regnskabsaar: ca. 11000 Hovedpersoner (ikke medregnet Hustruer og Børn).

Alle disse Foranstaltninger bibeholdes efter Socialreformen i noget ændret Form, der giver mere Arbejde, men dertil kommer yderligere efter Socialreformen:

En kommunal Sygepleje,

Administration af Alderdomshjemmet,

1 kommunalt Fødehjem (der dog muligvis kan undgaas, fordi Fødselsanstalten er her),

1 Plejestiftelse for kronisk syge,

1 Tvangsarbejdsanstalt (fælles for flere Kommuner),

Arbejdskolonier,

Afvænningsanstalt for Alkoholister.
Alt Værgeraadsarbejde (ogsaa Fjernelse af
Børn, Tilsyn og Anbringelse),
Alt Børnebidragsvæsen (saaledes 4000 Eks-
peditioner aarlig for Politiet),
Offentlig Skolebespisning,
Kommunehjælp (formentlig hele Hjælpe-
kassens tidligere Klientel),
Administration og Udbetaling af al Invalide-
rente (ca. 800 Invalididentyndere eller
ca. 10000 Ekspeditioner aarlig),
Administration af al Aldersrente (altsaa
ogsaa Bevilling),
Administration af visse Omraader indenfor
Arbejdsløshedsloven og Ulykkesforsik-
ringsloven).«

C h r. N i e l s e n pegede paa, at hele den sociale Lovgivning, ca. 40 Lovbestemmelser, nu var samlet i 4 store Love, som benævnes Socialreformen. Naar Administrationen af denne centraliceredes paa eet Sted, vilde det sprænge Rammerne m. H. t. Kontorlokaler, og hvis der skulde skaffes Plads paa Forsørgelsesanstalten, maatte der store Udvidelser og Omforandringer til. Det vilde være forkert at gøre dette, idet Forsørgelsesanstalten efter den sidste Udvidelse var ideel til den nuværende Anvendelse, og det vilde sikkert ogsaa kunne gøres billigere ved Indretning af Administrationskontor udenfor Anstalten. Udvalget havde haft Opmærksomheden henvendt paa Garnisonssygehuset; det laa ret centralt og alligevel tilbagetrukket fra Færdselen, hvilket vilde være behageligt for de mange Folk, der ofte kom til at vente paa at blive ekspederet. Men det tilhørte Staten, og man vidste jo ikke, om der kunde træffes en Ordning. Man kunde

maaske bemyndige Socialudvalget til at undersøge dette; Sagen hastede, da der kun var 4 Maaneder til Socialreformens Ikrafttræden.

J. C h r. M ø l l e r fandt det naturligt, at de nuværende Lokaler blev for smaa. Hvis man skulde tænke paa Garnisonssygehuset, var det vel rigtigst, at Byraadet henvender sig til Ministeriet derom. Det brugtes vist ikke i Øjeblikket, men man vidste jo ikke, hvad Militæret tænkte paa at anvende det til i Fremtiden, og man maatte i hvert Fald være sikker paa at kunne beholde det i en Aarrække, da der skulde kostes en Del paa Istandsættelsen. Hvis man fik Til-ladelsen, maatte en Arkitekt gøre Overslag over, hvad det vil koste at indrette Bygningen hertil. Det var et stort Lovkompleks, der var vanskeligt at overse, og det blev maaske nødvendigt at have juridisk Assistance. For visse Grene, f. Eks. Værge-raadet, maatte der vel nedsættes særlige Udvalg, og her var det vel praktisk ogsaa at tage Folk udenfor Byraadet, som var interesseret i dette Arbejde.

B o r g m e s t e r e n havde set paa Lokalerne paa Forsørgelsesanstalten, idet man havde tænkt sig, om der maaske ved Nedlæggelse af nogle private Lejligheder kunde skaffes Plads. Men nu var den jo indrettet med stort Køkken, Vaskeri, Arbejdsanstalt og o. s. v., og det kunde næppe betale sig at lave om derpaa. Der stod i Loven, at en Arbejdsanstalt eventuelt kunde oprettes i Forbindelse med andre Kommuner, men fore-løbig maatte man benytte den nuværende. Gar-nisonssygehuset var for Tiden rømmet, men Taleren havde talt med Kommandanten, og han meddelte, at det skulde anvendes til Depot, som i høj Grad tiltrængtes; men der kunde maaske

forhandles om en anden Løsning. Taleren vilde foreslaa, at Sagen henvises til Udvalget for Bygninger og Inventar i Forbindelse med Indkvarteringsudvalget, og at man faar en Forhandling med Ministeriet om en Ordning.

Borgmesterens Forslag vedtoges.

17. (J. Nr. 183—1933). **Andragende fra Telefonselskabet om Tilladelse til Nedlæggelse af Kabler i Mindet og Dynkarken.**

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 187—1933). **Indstilling angaaende Istandsættelse af en Del af Otto Rudsgade.**

Fra Stadsingeniøren forelaa Overslag, hvorefter Udgiften vil beløbe sig til 47700 Kr.

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Fremsendes til Budgetudvalget, idet Brolægningsudvalget kan anbefale, at Kommunen anlægger det resterende Stykke af Otto Rudsgade samt istandsætter Gaden fra Tordenskjoldsgade til Aldersrovej med endelig Belægning (Asfaltmakadam), hvorefter Gaden overtages som offentlig. Udgiften 47700 Kr. forrentes og afdrages af Grundejerne i 10 paa hinanden følgende Terminer.«

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse tiltræder Indstillingen, dog saaledes, at man foreløbig kun anlægger Strækningen fra Tordenskjoldsgade til Willemoesgade.

Tiltraadt af Budgetudvalget.

Indstillingen fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse vedtoges.

19. (J. Nr. 61²—1933). **Skrivelse fra A. E. Sørensen om Afholdelse af Aastedsforretning paa Vejene i Fuglebakke kvarteret.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Erklæring:

»I Anledning af den fremsendte Klage fra A. E. Sørensen, Solsortvej 15, skal man oplyse, at Sagen har hvilet, fordi Bestyrelsen søgte Tilskud fra Staten, men dette er nu nægtet.

Det vil derfor være nødvendigt at afholde Aastedsforretningen, men under Hensyn til de noget ændrede Forhold skal man forespørge, om der eventuelt kan paaregnes Midler til Hovedistandsættelsen, der er anslaaet til at koste ca. 100000 Kr., eller om den af Byraadet tidligere vedtagne nødtørftige Istandsættelse skal gennemføres. Det bemærkes, at der i Kvarteret har været arbejdet for Hovedistandsættelsen, der er mest tilfredsstillende for alle Parter.«

A n d r. B i t s c h mindede om de mange Forhandlinger angaaende denne Sag, som var ret vanskelig. Udvalget havde forhandlet med Bestyrelsen for Grundejerne om en Ordning, som alle kunde være tjent med, men Folkenes økonomiske Forhold var ikke ens; nogle vilde gerne have Vejene gjort færdige, men en Del havde meget vanskeligt ved at svare Afgiften dertil. De havde faaet en Ordning af Kloakforholdene, og den Afgift havde de ogsaa at afdrage. Spørgsmaalet var nu, om Kommunen vil staa i Forskud for det nødvendige Beløb, og hvor meget man skal ofre paa Vejene i Øjeblikket. Udvalget saa helst, at man tog Hovedistandsættelsen.

B o r g m e s t e r e n svarede, at en Aastedsforretning kunde kræves af Beboerne, og Brolægningsudvalget maatte saa møde og undersøge, hvorvidt Beboerne kunde stille en betryggende Garanti for Afgiften, idet der saa maaske kunde optages et Laan med Kommunens Garanti, for

Kommunen havde næppe Midler at stille til Raadighed til Istandsættelse af disse private Veje. Men nu kunde man jo afholde Aastedsforretningen og saa komme tilbage til det andet Spørgsmaal senere.

Det vedtoges at lade afholde Aastedsforretning i Kvarteret.

20. (J. Nr. 175—1933). Andragende fra Værgeraadene om Bevilling til Deltagelse i Børnesagsmødet i Nyborg.

Budgetudvalget anbefaler, at der bevilges hvert Værgeraad 300 Kr.

Indstillingen vedtoges.

21. (J. Nr. 11³—1933). Købekontrakt med Murer K. M. Nielsen angaaende en Byggegrund ved Kaserneboulevarden.

Godkendtes.
